

„Toetuse andmise tingimused meetme „Ettevõtete ressursitõhusus“ tegevuse „Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse; ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine“ jaoks avatud taotlemise korral“ hindamisjuhend

1. Üldist hindamisest

1.1. Taotluse vastavuskriteeriumid on:

- ressursitootlikkuse kasv
- projekti innovaativsus

1.2. Taotluse valikukriteeriumid on:

- projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele (ressursikasutuse paranemine)
- projekti kuluefektiivsus
- toetuse taotleja/saaja suutlikkus projekti ellu viia ja projekti põhjendatus

2. Taotluse vastavuskriteeriumid on ressursitootlikkuse kasv ning projekti innovaativsus

2.1. Ressursitootlikkuse kasv loetakse täidetuks, kui taotluse hindamisel selgub, et ressursisäästuprojekti (edaspidi *projekt*) tulemusena suureneb ettevõtte ressursitootlikkus ja väheneb ressursikasutus toodanguühiku suhtes.

2.1.1. Ressursitootlikkuse kasv peab selguma taotlusest ja sellele lisatud detailselt auditist. Samaaegselt ressursitootlikkuse kasvuga peab vähenema ka ressursikasutus toodanguühiku suhtes.

2.1.2. Ressursitootlikkus on sisendressursi kasutuse efektiivsust väljendav näitaja, mis arvutatakse detailses auditis määratletud tootmisobjekti tasandil selle objekti toodangu müügitulu ja ressursikasutuse suhtena. Ressursitootlikkuse mõõdik või mõõdikud määratletakse üldjuhul detailses auditis. Ühikuks võib olla näiteks €/kg, €/t, €/MWh, €/tooteühik, €/€ vms ettevõtte tootmisprotsessi tõhusamaks muutumist väljendav näitaja.

2.1.3. Ressursitootlikkuse arvutamisel kasutatakse tegelikke (nominaal) hindu. Ressursitootlikkuse kasv arvutatakse ettevõtte senise (baasstsenaariumi) ressursitootlikkuse ning projekti stsenaariumi ressursitootlikkuse suhtena (%). Ressursitootlikkuse kasv arvutatakse ühe komakoha täpsusega.

2.1.3. Baasstsenaariumi ressursitootlikkuse arvutamisel jagatakse detailses auditis defineeritud tootmisobjekti toodangu baasstsenaariumi müügitulu punktis 3.2.5 arvutatud baasstsenaariumi ressursikasutusega.

2.1.4. Projekti stsenaariumi ressursitootlikkuse arvutamisel jagatakse detailses auditis defineeritud tootmisobjekti toodangu projekti stsenaariumi kasuliku eluea keskmine müügitulu punktis 3.2.6 arvutatud projekti stsenaariumi keskmise ressursikasutusega kusjuures 3.2.6 valemis kasutatakse vastavate ressursside kasuliku eluea keskmist maksumust.

2.2. Projekti innovaativsus loetakse täidetuks, kui taotluse hindamisel selgub, et selles kirjeldatud tehnoloogiline lahendus on ettevõttest ja tootmisprotsessist lähtudes innovaativne.

2.2.1. Taotleja peab taotluses põhjendama, et taotletav projekt on innovaativne tuginedes muuhulgas detailsele auditile.

3. Taotluse valikukriteeriumid

3.1. Üldist

3.1.1. Taotlusi, mis vastavad punktis 2 toodud kahele vastavuskriteeriumile hinnatakse skaalal 0-4, kusjuures taotluste hindamisel antud koondhinne moodustub valikukriteeriumite hinnete kaalutud keskmisest. Maksimaalne koondhinne on 4,0.

Tabel 1. Valikukriteeriumid ja osakaalud taotluste hindamisel.

Valikukriteerium	Osakaal koondhindest
Projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele (ressursikasutuse paranemine)	50%
Projekti kuluefektiivsus	30%
Toetuse taotleja/saaja suutlikkus projekti ellu viia ja projekti põhjendatus	20%

3.1.2. Valikukriteeriumite arvutamiseks ja taotluse hindamiseks vajalikud sisendandmed peavad selguma detailsest auditist ja taotlusest.

3.1.3. Juhul, kui taotlus saab ühes valikukriteeriumis hindamise skaalal 0, siis seda taotlust edasi ei hinnata ja taotlus jääb rahuldamata.

3.1.4. Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui taotlus:

3.1.4.1. ei vasta vähemalt ühele vastavuskriteeriumile;

3.1.4.2. saab vähemalt ühe valikukriteeriumi hindamisel madalaima hinde 0;

3.1.4.3. saab valikukriteeriumide alusel koondhindeks vähem kui 30 % hindepunktidest ehk koondhinne on väiksem kui 1,2.

3.2. Projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele (ressursikasutuse paranemine) – 50% koondhindest.

3.2.1. Projektiga saavutatav ressursitõhususe kasv, mis näitab projekti tulemusena saavutatavaid eesmärke ja saavutatavat ressursikasutuse paranemist.

3.2.2. Ettevõtte esitab valikukriteeriumi arvutamiseks vajalikud sisendandmed vastavalt detailses auditis toodule. Juhul kui auditi järgselt on toimunud tootmisprotsessis või turusituatsioonis olulisi muudatusi, mistõttu taotluses esitatavad andmed erinevad detailses auditis toodust, peab taotleja neid selgitama ja põhjendama.

3.2.3. Selleks, et hinnata ressursikasutuse paranemist, peab esitatavast taotlusest selguma:

- Objekti baas- ja projekti stsenaariumi ressursikasutus oluliste ressursside lõikes vastavalt detailsele auditile. Erinevate andmete kasutamist tuleb põhjendada;
- Detailses auditis määratletud objekti baas- ja projekti stsenaariumi toodangumaht. Erinevate andmete kasutamist tuleb põhjendada.

3.2.4. Valikukriteeriumi arvutamine: ressursikasutuse paranemine (%)

$$R = \left(1 - \frac{b * c}{d * a}\right) * 100\%, kus$$

- a – baasstsenaariumi summaarne ressursikasutus (€/aastas),
- b – projekti stsenaariumi summaarne ressursikasutus (€/aastas),
- c – baasstsenaariumi toodangumaht (viimane aasta või viimaste aastate keskmine, t/a, m³/a, MWh/a või tk/a),
- d – projekti stsenaariumi keskmine toodangumaht kavandatud investeeringu kasuliku eluea jooksul, (t/a, m³/a, MWh/a või tk/a).

3.2.5. Baasstsenaariumi summaarne ressursikasutuse a arvutamine

$$a = a_1 * h_1 + a_2 * h_2 + \dots + a_n * h_n, \text{ kus}$$

a₁, a₂, ..., a_n – vastava ressursi kasutus (viimane aasta või viimaste aastate keskmine, t/aastas, m³/aastas, MWh/aastas),

h₁, h₂, ..., h_n – vastava ressursi maksumus (viimane aasta või viimaste aastate keskmine, €/t, €/m³, €/MWh).

3.2.6. Projekti stsenaariumi summaarne keskmine ressursikasutuse b arvutamine

$$b = b_1 * h_1 + b_2 * h_2 + \dots + b_n * h_n, \text{ kus}$$

b₁, b₂, ..., b_n – vastava ressursi keskmine kasutus aastas kavandatud investeeringu kasuliku eluea jooksul (t/aastas, m³/aastas, MWh/aastas),

h₁, h₂, ..., h_n – vastava ressursi maksumus (viimane aasta või viimaste aastate keskmine, €/t, €/m³, €/MWh).

3.2.7. Valikukriteeriumi ühikuks on protsent, mis arvutatakse ühe komakoha täpsusega.

3.2.8. Valikukriteeriumi hindamise skaala 0-4:

4 – R > 20%

3 – R = 15 - 19,9%

2 – R = 10 - 14,9%

1 – R = 5 - 9,9%

0 – R < 5 %

3.3. Projekti kuluefektiivsus – 30% koondhindest.

3.3.1. Projekti toetuse võimendav efekt ehk saavutatava säästu ja toetussumma suhe. Selle raames hinnatakse, kas ettenähtud tegevused ja lahendused on väljundite ja tulemuste saavutamiseks piisavalt kuluefektiivsed planeeritud.

3.3.2. Ettevõtte esitab valikukriteeriumi arvutamiseks vajalikud sisendandmed vastavalt detailses auditis toodule. Juhul kui auditi järgselt on toimunud tootmisprotsessis või turusituatsioonis olulisi muudatusi, peab taotleja neid selgitama ja põhjendama.

3.3.3. Selleks, et hinnata kuluefektiivsust, peab esitatavast taotlusest selguma:

- Objekti baas- ja projekti stsenaariumi ressursikasutus oluliste ressursside lõikes vastavalt detailsele auditile. Erinevate andmete kasutamist tuleb põhjendada;
- Detailses auditis määratletud objekti baas- ja projekti stsenaariumi toodangumaht. Erinevate andmete kasutamist tuleb põhjendada;
- Investeeringu kasulik eluiga, mille jooksul ressursisääst avaldub (vastavalt detailsele auditile). Erisuse korral tuleb põhjendada.

3.3.4. Valikukriteeriumi arvutamine: projekti kuluefektiivsuse indeks

$$K = r * \frac{t}{s}, \text{ kus}$$

r – saavutatav ressursisääst (€/aasta),
 t – investeeringu kasulik eluiga (aasta),
 s – taotletav toetuse summa (€).

3.3.5. Saavutatava ressursisäästu arvutamine

$$r = \left(\frac{a}{c} - \frac{b}{d} \right) * d, kus$$

a – baasstsenaariumi summaarne ressursikasutus vastavalt punktile 3.2.5 (€/aastas),
 b – projekti stsenaariumi summaarne ressursikasutus vastavalt punktile 3.2.6 (€/aastas),
 c – baasstsenaariumi toodangumaht (viimane aasta või viimaste aastate keskmine, t/a, m³/a , MWh/a või tk/a),
 d – projekti stsenaariumi keskmine toodangumaht kavandatud investeeringu kasuliku eluea jooksul (t/a, m³/a , MWh/a või tk/a).

3.3.8. Valikukriteeriumi ühikuks on projekti kuluefektiivsuse indeks, mis arvutatakse ühe komakoha täpsusega.

3.3.9. Valikukriteeriumi hindamise skaala 0-4:

- 4 – K > 6,5
- 3 – K = 5 - 6,4
- 2 – K = 3,5 - 4,9
- 1 – K = 2 - 3,4
- 0 – K < 2

3.4 Ressursisäästu projekti arvutuste ülevaade

	Viide	Sisendressursi maksumus	Toodangu hind
Ressursitootlikkuse kasv	Hindamisjuhend § 2.1 (vastavuskriteerium 1)	projekti kasuliku eluea keskmine	projekti kasuliku eluea keskmine
Ressursikasutuse paranemine	Hindamisjuhend § 3.2 (valikukriteerium 1)	fikseeritud viimas(t)e aasta(te) tasemel	EI ARVUTA
Projekti kuluefektiivsus	Hindamisjuhend § 3.3 (valikukriteerium 2)	fikseeritud viimas(t)e aasta(te) tasemel	EI ARVUTA

3.5. Toetuse taotleja/saaja suutlikkus projekti ellu viia ja projekti põhjendatus – 20% koondhindest.

3.5.1. Hinnatakse projekti jätkusuutlikkust ehk kas taotlejal on olemas kõik eeldused projekti kavandatud kujul ellu viimiseks ja kas on piisavalt põhjendatud projekti tegemine ehk selle tulemusena laheneb ettevõtte jaoks mõni oluline tootmise ressursikasutusega seotud probleem.

3.5.2. Taotleja suutlikkuse juures hinnatakse taotleja võimekust, teadmisi, oskusi, kogemust ning organisatsioonilisi, tehnika- ja tehnoloogiaalaseid eelduseid sh võimekust projekti finantseerida.

3.5.3. Projekti põhjendatuse juures hinnatakse projekti seost ettevõtja eesmärkidega (sh ettevõtja tänastes tegevustes ja ärimudelil tehtavate muudatuste ulatust ja keerukust, projekti eesmärkide sisulist realiseeritavust kavandatud toimingute alusel ning projekti eeldatavat mõju ettevõtja majandustulemustele), ergutava mõju olemasolu (sh taotleja põhjendust, miks projekt ilma riigi

toetuseta tegemata jääks) ning projekti terviklikkust (sh projektis tehtavate üksiktegevuste põhjendatust ja kooskõla, projekti tegevuste ja eesmärkide määratlust, projekti seost rakenduskava eesmärgi „Innovaatilised lahendused suurendavad ettevõtete ressursitootlikkust“ täitmisega ja projektiga kaasneva tervikliku keskkonnakoormuse vähenemist, projekti selgust ja uuenduslikkust).

3.5.4. Valikukriteeriumi hindamise skaala 0-4:

4 – Taotlejal on kõik eeldused projekti kavandatud viisil elluviimiseks ja taotleja on selgelt põhjendanud, mis probleemi antud projekt lahendab. Projekt on otseselt seotud ettevõtte eesmärkidega, ergutav mõju on olemas ning projekt on igati terviklik ja arusaadav. Kui ettevõtte on projektiga kaasatud EAS arenguprogrammi diagnostikasse, on projekti jätkusuutlikkus tagatud. Topeltkontrolli vältimiseks hindab KIK sellisel juhul ainult ettevõtte võimekust omafinantseeringu kaasamiseks ja projekti põhjendatust.

2 – Taotlejal esineb puudusi ja ebakõlasid eeldustest ja/või põhjendustes, kuid need ei takista projekti eesmärkide saavutamist. Näiteks on mõni eeldus taotlejal nõrgalt täidetud, kuid siiski on olemas. Projekti seos ettevõtte eesmärkidega ei ole otseselt arusaadav ning ergutav mõju ei ole selgelt välja toodud. Projekt moodustab terviku, kuid valitud meetmete rakendamine tekitab küsitavusi (seosed ja põhjendused ei ole arusaadavad).

0 – Taotlejal esineb olulisi puudusi. Taotlejal puudub mõni eeldus projekt kavandatud kujul ellu viia (kavandatud projektiorganisatsioon on ebapiisav, puudub vajalik pädevus või tehnilised eeldused ei ole täidetud, mistõttu püstitatud eesmärgid või kavandatud tegevuste tulemuste kvaliteeti ei ole võimalik tagada) ja/või projekti tegevused on halvasti või ei ole üldse seotud ettevõtte eesmärkidega ja/või projektil puudub ergutav mõju (ei ole põhjendatud miks antud projekt ilma riigi toetuseta tegemata jääks) ja/või projekt ei ole terviklik (püstitatud eesmärkide realiseerimiseks valitud meetmetega ei ole võimalik projekti eesmärgid suuremas osas realiseerida ja põhjendused ei ole piisavad, detailsest auditist ja/või ettevõtte taotlusest tuleb välja, et projekt on liiga riskantne ja säästu avaldumine on vähetõenäoline ning ettevõtte ei suuda põhjendada kuidas neid riske maandab).

Tabel 3. Valikukriteeriumi 3.5 hindamise skaala.

Kriteerium Punktid	Taotleja suutlikkus ja projekti põhjendatus
4	Kõik eeldused olemas ja selgelt põhjendatud
2	Esineb puudusi eeldustes ja/või põhjendustes
0	Suutlikkus on väga nõrk ja/või on jäetud põhjendamata